

Nr 33 för januari 2021

Kalendarium

27-jan

Om restriktionerna ändras För Din Säkerhet!

Partille Hv gård

3-febr

Öppet hus Kviberg

17-febr

Om restriktionerna ändras Lufthot och motåtgärder Kviberg

3-mars

Introduktion nya medlemmar Kviberg

Aktuell information hittar du på vår hemsida:

<http://www.forsvarsutbildarna.se/goteborg>

Kontaktuppgifter

Adress

Kvibergs kaserner
Övre kaserngården 4C
Box 131 24,
402 50 Göteborg

telefon

031 43 27 09
070 828 08 52

Redaktör

bertil.garpland@forsvarsutbildarna.se

Covid-19 fortsätter att påverka oss. All "fysisk" verksamhet är inställd fram till nyår.

Vårprogrammet på nästa sida är preliminärt i vart fall för det första kvartalet. Håll utkik på hemsidan och facebook sidan för att se förändringar i programmet.

I det här numret har vi focus på utvecklingen i Arktis och vad som sker där, nu när isarna smälter.

Vi har också med en artikel från KKrVA som handlar om hemligheter. Vi uppmärksammar också Sankta Barbara som ju firas den 4 december.

Foto: FöUtb. Under sportlovs veckorna 7,8,9 utbildar vi ungdomar i vintertjänst på Camp Ånn

Prel. Vårprogram 2021 FöUtb Göteborg

För mer information om FöUtb kursutbud besök vår hemsida:

<https://www.forsvarsutbildarna.se/goteborg/forsvarsutbildarna-goteborg/verksamhet/>

DATUM	Verksamhet
27 JAN	För din säkerhet Partille Hv-gård. Öppet för allmänheten. Om restriktionerna ändras.
3 FEBR	Öppet hus kl. 1800-2000 förbundslokalen Kviberg
17 FEBR	Lufthot och motåtgärder. Medlems aktivitet Kviberg. Om restriktionerna ändras.
2 MARS	Öppet hus kl. 1800-2000 förbundslokalen Kviberg
3 MARS	Introduktion nya medlemmar Kviberg
24 FEBR	För din säkerhet Kviberg. Öppen för allmänheten
17 MARS	För din säkerhet. Öppet för allmänheten, plats ESO
24 MARS	Förbundsstämma med försvarsinformation Kvibergs kantin, Kvibergs kaserner
26-28 MARS	Military weekend. Om restriktionerna ändras. Den kan komma att flyttas. Göteborgs garnison. Military weekend vänder sig till dom som är 18 år och däröver och som vill pröva på soldatlivet.
26-28 MARS	Verksamhetssäkerhet (Älvsborgsförbundet). FömedC Göteborgs garnison.
13 APRIL	Öppet hus kl. 1800-2000 förbundslokalen Kviberg
16-18 APRIL	Krisberedskap fördjupning mot stab Regionaliserad kurs. Västerås.
24 -25 APRIL	POC-kurs För Din Säkerhet Regionaliserad kurs. Tylebäck
1-2 MAJ	Krisberedskap grunder regionaliserad kurs Tylebäck
5 MAJ	För din säkerhet. Öppet för allmänheten, plats ESO
13 MAJ	Känsö-dagen
5-18 JUNI	Grundläggande soldatutbildning för frivilliga GU-F. Grundutbildning av specialister till Hv-förbanden

Årets soldatprov

ställdes in på grund av covid-19 restriktioner. Men du kan på eget initiativ och under egen hand genomföra en marsch på 3 mil och registrera det med exempelvis "runkeeper" eller annan träningsapp och skicka in resultatet till

mikael.date@forsvarsutbildarna.se.

Så får du årets soldatprovsmärke tillsammans med ett intyg att du genomfört soldatprov under år 2020.

Soldatprovet skall genomföras före 31/12 2020 och valfri klädsel gäller under provet.

Foto: Vladimir Isachenkov/AP

Militär upprustning i Arktis när isen smälter

Källa: SVT web

Ryssland, USA och Kina och andra länder rustar i Arktis eftersom isarna smälter. De vill säkra tillgången till olja, gas, mineraler, farleder och opererar därför där i allt större utsträckning med militära resurser.

Spänningarna ökar i det ogästvänliga Arktis på grund av varmare klimat. – Vi ser en ökning i militär närvaro speciellt på den ryska sidan, säger Ekaterina Klimenko på Stockholms internationella fredsforskningsinstitut Sipri.

Rysslands strategiska ubåtar med kärnvapen kan nå mål långt bort. De använder delvis den arktiska isen som skydd för ubåtarnas väg in i Atlanten.

Ryssland satsar stora resurser på att modernisera norra marinen som är baserad på Kolahalvön – landets största marin.

– Det vi ser nu är resultatet av de strategiska besluten som togs tidigt på 2000-talet. De implementeras nu. Det kommer att fortsätta till 2020, säger Ekaterina Klimenko som är Rysslandsexpert på Stockholms internationella fredsforskningsinstitut, Sipri.

Det är nya flygfält, radarstationer, ubåtar, atomisbrytare och andra fartyg som baseras i Arktis.

USA:s ubåtar USS Connecticut och USS Hartford har intagit ytläge genom isen i Arktis den 9 mars 2018. Foto: USA:s marin/Michael Lee

– Vi ser en ökning i militär närvaro speciellt på den ryska sidan. Det började när Putin blev president andra omgången.

Hon säger att den ryska rustningen är kopplad till klimatet och issmältningen.

– Klimatförändringarna påverkar de ekonomiska möjligheterna att utveckla olja och gas. Som en konsekvens av det utvecklar Ryssland sin militära närvaro för att säkerställa sina strategiska intressen i området.

Arktis treklöver

Ryssland har byggt flera nya militärbaser i Arktis de senaste åren.

En av dem kallas "Arktis treklöver" och är symboliskt målad i de ryska färgerna och ligger på den ryska ön Alexandras land i Frans Josefarkipelagen.

Här ska soldaterna kunna vistas och vara självförsörjande under långa perioder i extrem kyla.

– De kallas baser. Ansvaret delas mellan civila myndigheter, gränskontrollen som lyder under säkerhetstjänsten FSB samt militären, säger Ekaterina Klimenko.

Ryska militärbasen Arktis treklöver. Foto: Ryska försvarsdepartementet

Katt- och råtta-leken

USA rustar också när isarna smälter och har nyligen beslutat att återupprätta den Andra flottan som har ansvar för Nordatlanten och delar av Arktis.

Även försvarsalliansen Nato har beslutat under året att återupprätta ett Atlantkommando med ansvar för delar av Arktis.

Och USA har ökat sina operationer med ubåtar under isen i Arktis. I mars övade USA och Storbritannien med sina attackubåtar vid Nordpolen och upprättade flytande underhållsbaser där.

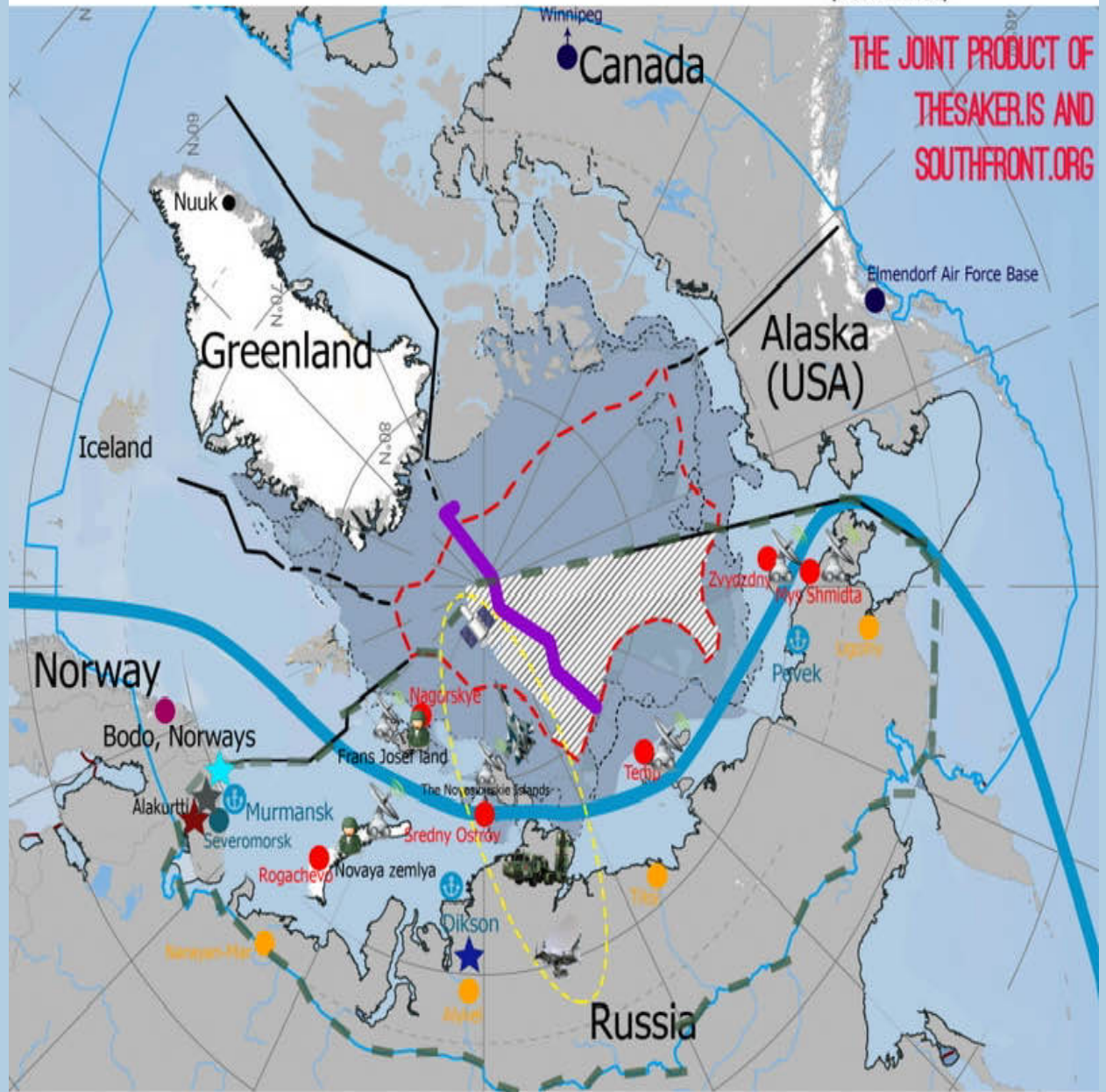
– För USA handlar det om att försöka hålla reda på de ryska strategiska ubåtarna för att följa och se vad de har för aktiviteter. I värsta fall handlar det om att slå ut dem innan de hinner avfyra sina robotar, säger forskningsledare Niklas Granholm på Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI).

På grund av växthuseffekten, högre temperatur och isar som smälter blir det ogästvänliga Arktis mer tillgängligt. Det leder till mer mänsklig aktivitet samt ökar militär och civil närvaro,

– Det är ökade motsättningar mellan gamla och nya stormakter, fortsätter Niklas Granholm...

Key Russian military infrastructure in the Arctic:

- Home of Russia's Northern Fleet
- Confirmed bases Russia is building/upgrading
- Bases Russia upgrade (unconfirmed)

THE JOINT PRODUCT OF
THE SAKER.IS AND
SOUTHFRONT.ORG

- Northern sea route
- Lomonosov ridge
- Arctic zone

- Agreed borders
- Equidistant border
- 200-mile line

Russian-claimed territory

Russian military exercises in March 2014

Russian sea ports

The 1st Arctic infantry brigade (80th separate brig.)

The 2nd Arctic infantry brigade (organizing)

The Motorized rifle brigade 200

The 61th separate marine brigade

Russia is building 13 airfields and 10 air-defense radar stations:

Confirmed objects

The Separate Military Group of the Aerospace Forces of the Ministry of Defence of the Russian Federation

National Joint Headquarters of Norway (NATO)

The North American Aerospace Defense Command (NORAD) Regional Headquarters

Karta: Yle Finland

Arktis

Text från försvarspropositionen (prop 2020/21:30)

Utvecklingen i Arktis är av global betydelse. I takt med att havsisen i Arktis minskar på grund av klimatförändringarna och större havsytor blir tillgängliga för sjöfart och råvaruutvinning ökar också omvärldens intresse för regionen. Det kan leda till stigande motsättningar. Utvecklingen i Arktis påverkas också av det globala säkerhetspolitiska läget, som präglas av instabilitet och svåröversäglighet.

Sedan det kalla krigets slut har Arktis varit en region som präglats av fred, stabilitet och samarbete. De åtta arktiska staterna (Danmark, Finland, Island, Norge, Sverige, Kanada, Ryssland och USA) har ett särskilt ansvar för utvecklingen i Arktis. Arktiska rådet är det främsta multilaterala regionala mötesformatet och kärnan i samarbetet i den arktiska regionen.

Karta: Wikipedia

Verksamheten fokuserar framför allt på miljöfrågor och hållbar utveckling. Rådets mandat omfattar inte säkerhetspolitiska och militära frågor. Genom Ilulissatdeklarationen som undertecknades av de fem kuststaterna 2008 och återbekräftades av samtliga arktiska stater 2018 finns ett gemensamt åtagande att bevara Arktis som en fredlig och stabil region.

Samtidigt har den övergripande säkerhetspolitiska kontexten försämrats i ljuset av militär återuppbyggnad och en suveränitetshävdande politik från flera staters sida i Arktis. Utvecklingen leds av Ryssland som bygger upp sina militära resurser på stor bredd. Detta sker dels för skydd av eget territorium, dels för att skapa möjligheter till maktprojektion från området.

Till de huvudsakliga ryska prioriteringarna hör skyddet av landets baser på Kolahalvön och den nukleära ubåtsbaserade andraslagförmågan, men även skyddet av industri- och befolkningscentrum som Moskva och Sankt Petersburg. En stor del av Rysslands energiutvinning sker också i landets nordligaste delar. På senare tid har Ryssland också tydligare uttryckt en strävan att kontrollera sjöfarten genom den norra sjöleden (som utgör huvuddelen av Nordostpassagen).

Ryssland har vid ett antal tillfällen under senare år officiellt ifrågasatt Norges tolkning av Spetsbergstraktaten. Andra stater har börjat reagera på det ryska agerandet, däribland USA som har ökat sina militära investeringar i området. Återupprättandet av den amerikanska Andra flottan, med operationsområde bl.a. i Nordatlanten, och närvaron av ett amerikanskt hangarfartyg i Norska havet för första gången på tjugo år under övningen Trident Juncture 2018 är exempel på detta. Även stater utan direkt geografisk anknytning till Arktis, särskilt Kina, ökar närvaro och resurser i regionen, för närvarande med fokus på ekonomiskt och forskningsrelaterat samarbete. Samtliga nordiska länder är arktiska stater och en konflikt som berör något av dem kommer att påverka Sverige. Norra Europa, inklusive Arktisregionen, utgör ett militärgeografiskt sammanhängande område. Havsområdena mellan Grönland, Island och Färöarna är strategiskt viktiga både för Nato och Ryssland, givet deras betydelse för skyddet av Natos förstärkningstransporter över Nordatlanten i händelse av en konflikt i Europa.

Bild från Wikipedia

Sankta Barbara firas den 4 december.

Inom det svenska artilleriet har sporadiskt firande av skyddshelgonet St: Barbara pågått sedan 1920-talet. Under 1980-talet utvecklades traditionerna, efter norsk påverkan, till att innefatta även ordensceremonier vid några förband. Denna ordenssed kom till Norge i och med de ockupationstrupper som Norge sände till den brittiska zonen efter andra världskriget (Tysklandsbrigaden). Ett återkommande firande sker eller har skett inom Bofors verksamhet på Kulltorp i Karlskoga samt i Jönköping av Kamratföreningen Smålandsartillerister (A 6). Flera andra militära förband och militära kamratföreningar uppmärksammar St: Barbara den 4 december. Så gör t ex Luftvärnets kamratföreningar. Så gör också Amf 1/Ka 1 (kustartilleriets) kamratförening. I Göteborg har Barbara firats på Käringberget inom ramen för "öppen mäss" sedan flera år tillbaka. I år var tanken att firandet, med salut mm, skulle äga rum på Kviberg men restriktionerna satte käppar i hjulet.

Ammunitionsröjare runt om i världen firar St: Barbara den 4 december, då hon även ses som skyddshelgon till skydd mot olyckor genom explosioner.

Vem var då denna Barbara?

Barbara var enligt traditionen en jungfru och martyr som levde under 200-talet.

Hon har åtminstone sedan 600-talet vördats som helgon inom Romersk-katolska kyrkan, Öst-ortodoxa kyrkan och Orientalisk-ortodoxa kyrkan, men hennes historiska existens har ifrågasatts. Fram till Vatikanens kalenderreform 1969 var hennes festdag den 4 december, en dag hon fortfarande firas i övriga samfund. Hon räknas som en av de fjorton nödhjälparna och en av de fyra *Virgines capitales*.

Enligt *Legenda aurea* blev hon inlåst i ett torn av sin far så att inga män skulle kunna se henne, men trots detta kom prinsar och ville gifta sig med henne. Hon bestämde sig för att bli kristen eremit i ett badhus som hennes far Dioscorus höll på att uppföra, i vilket hon beordrade arbetare att sätta in ett tredje fönster för att hedra Treenigheten. Hon tecknade ett kors i marmorväggen. När hennes far fick reda på att hon blivit kristen blev han vred. Fadern var nära att döda henne, men Barbara blev till slut överlämnad till en domstol där hon dömdes till döden för sin kristna tro. Fadern verkställde straffet själv genom att hugga huvudet av henne, traditionellt uppfattat som år 290. Barbara skall ha blivit begravnen av Valentinus, och vid hennes grav började mirakler ske, berättar legenden. Korset i marmorväggen och badhuset uppgavs ännu vara bevarat när hennes hagiografi skrevs.

Som straff dog hennes far av ett blixtnedslag, och därför blev Barbara beskyddare för dem som dör plötsligt, ammunitionsröjare, gruvarbetare och artillerister.

Länsstyrelsen Kalmar län

Länsstyrelsen i Kalmar län har tagit fram en skrift som heter "Introduktion till totalförsvaret. För dig som undrar vad det är och varför det behövs".

Vi väljer här att citera de inledande delarna som bl. a handlar om en

Historisk tillbakablick

Det svenska totalförsvaret växte fram under 1900-talets andra hälft och engagerade som mest 2,8 miljoner människor. Bakgrunden var de erfarenheter som de två världskrigen hade gett. Både första och andra världskriget var så kallade totala krig, vilket innebär att de slog hårt mot samhället som helhet. Framför allt andra världskriget då flygbombningar mot civila mål var vanliga. Det var inte längre tillräckligt att enbart förlita sig på Försvarsmakten, utan det behövdes en civil motsvarighet som såg till att även de civila delarna av samhället fungerade. Lösningen blev då totalförsvaret, där militära och civila aktörer tillsammans skulle rusta Sverige för krig.

Ett annat skäl till totalförsvaret var Sveriges neutrala ståndpunkt vid krig. Neutraliteten betydde att vi inte kunde förvänta oss att någon skulle hjälpa oss om vi blev angripna. Det svenska totalförsvaret skulle därför vara så motståndskraftigt att Sverige kunde klara sig på egen hand, åtminstone under en begränsad tid. För att uppnå detta skulle det militära försvaret materielförsörjas av inhemsk industri och personalförsörjningen skulle tryggas genom värnplikten.

För att det civila samhället också skulle fortsätta fungera i krig kompletterades värnplikten med civilplikt. Det innebär att många av de som inte redan tjänstgjorde inom det militära försvaret eller arbetade vid viktiga myndigheter, också var tvungna att bidra.

Foto: Försvarsmakten

En stor del av dem tilldelades en plats i civilförsvaret, en organisation som skulle skydda befolkningen i händelse av krig. Den svenska produktionen skulle säkerställas av så kallade krigsviktiga företag (K-företag), det vill säga samhällsviktiga företag som var skyldiga att fortsätta sin verksamhet även vid krig. Många produkter som exempelvis kaffe, mat, kläder och skyfflar lagrades i sin tur i så kallade beredskapslager utspridda på hemliga platser runt om i Sverige. På så sätt skulle landet till en början vara självförsörjande i händelse av krig. Med allt detta i åtanke krävdes ett enormt planeringsarbete. Militära och civila verksamheter samordnades över hela landet och alla viktiga aktörer – offentliga som privata – engagerades i totalförsvarets arbete. Förr var många så kallade krigsviktiga företag skyldiga att fortsätta sin verksamhet vid krig.

Nedrustningen och den återupptagna planeringen

Efter kalla krigets slut i början på 1990-talet ansåg politikerna att freden låg framför oss och det kändes avlägset att Sverige skulle bli angripet. Därför klubbades flera försvarsbeslut igenom som innebar en nedmontering av totalförsvaret. Istället för att försvara Sverige mot en invasion skulle exempelvis Försvarsmakten anpassas till att delta vid internationella insatser. Den så kallade strategiska timeouten inleddes för att driva igenom den nya inriktningen.

Som ett led i denna förändring avvecklades det civila försvaret. Under 2002 lades den dåvarande myndigheten för det civila försvaret, Överstyrelsen för civil beredskap (ÖCB), ner och Krisberedskapsmyndigheten (KBM) skapades istället. Det var en tydlig signal om att det civila försvaret i Sverige inte längre var prioriterat och att fokus istället låg på krisberedskap.

Civilförsvaret byggde bland annat skyddsrum, skaffade skyddsmasker, släckte bränder, planerade för utrymning, transporterade människor till sjukhus samt gav första hjälpen vid flyganfall.

Krishanteringssystemet har sedan dess vuxit fram och bidragit till att hantera bland annat tsunamin i Indiska oceanen, stormen Gudrun, flyktingsituationen och de senaste årens skogsbränder. Sveriges civila aktörer slutade därmed aldrig att arbeta med beredskap, de ändrade bara inriktning från krig till kris.

Freden det talades om på 1990-talet visade sig inte bli speciellt långvarig i Europa. Under sommaren 2008 bröt kriget i Georgien ut och 2014 annekterades Krimhalvön i Ukraina av Ryssland. Dessa händelser gav liv åt diskussionen kring totalförsvarets vara eller icke vara. Det slutliga beskedet kom den 10 december 2015 när regeringen meddelade att planeringen för det civila försvaret, och därmed även totalförsvaret, skulle återupptas...

Vill du läsa hela den 36 sidiga skriften klicka på länken nedan:

[Länk till pdf](#)

Foto: Gustav Idhammar

Om restriktionerna ändras

FÖR DIN SÄKERHET! JANUARI 2021

När katastrofen är ett faktum, det oförutsedda har inträffat eller det som du visste inte fick hända har blivit verklighet! Vad betyder det för dig att hantera en situation när ljuset inte tänds när du slår på strömbrytaren, mobilen är död och internet har slutat fungera?

27 JANUARI KL 18:30 – 21:30 HEMVÄRNSGÅRDEN, LEXBYVÄGEN 69, PARTILLE

Vid det här tillfället kan du kostnadsfritt lära dig mer om din egen krisberedskap genom Försvarsutbildarna.

På **För din säkerhet!** får du grundläggande kunskaper om var du hittar information vid kriser, hur du skapar din egen beredskap inför att värme, vatten eller el saknas hemma. Dessutom får du nyttig kunskap om informationssäkerhet och lättare sjukvård i hemmet. Du stärker din förmåga att ta hand om dig själv och dina nära vid kriser i samhället.

Du anmäler dig via den här länken: www.forsvarsutbildarna.se/kris

Eventuella frågor besvaras av Bertil Garpland: bertil@garpland.se

För din säkerhet! är kostnadsfritt.

Välkommen!

Göteborgs Försvarsutbildningsförbund

Finansieras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

– Det militära och civila försvaret ska planera för att kunna hantera en säkerhetspolitisk kris i Europa och vårt närområde i minst tre månader, säger regeringen i den liggande försvarspropositionen.

Eget ansvar

Regeringen menar också att enskilda personer har ett ansvar och föreslår att individen ska ha en beredskap för att klara sin egen försörjning och omsorg under en vecka utan stöd från det offentliga.

Vår utbildning i krisberedskap

Vi har uppdrag av MSB att utbilda allmänheten i hur man klarar minst en vecka utan el, vatten, värme och IT. Vi kallar aktiviteterna ”För din säkerhet!”

Vår utbildning innehåller:

- Krisberedskap
- Kriskommunikation – var få bekräftad information
- Överlevnad – med fokus på urban miljö

Under 2019 genomförde vi på FöUtb ca 100 föreläsningar över hela landet. Varav 10 var i Göteborgsområdet. 2020 blev det inte lika många på grund av pandemi restriktioner.

Vi har också tagit fram en hel del webbaserad information och utbildning. Bland annat har vi filmat vår föreläsning För din säkerhet! Du kan se filmerna genom att: [Följa den här länken.](#)

KUNGL KRIGSVETENSKAPSAKADEMIEN
The Royal Swedish Academy of War Sciences

Vill du veta en hemlighet? Av David Bergman

I början av november åtalades en man för "Grov obehörig befattningsmed hemlig uppgift" efter att ha röjt uppgifter om hemliga försvarsanläggningar på ett nätforum. Det är inte första gången någon försöker kartlägga militära anläggningar. Vad som utmärker detta fall är att han och övriga inblandade helt verkar ha saknat ont uppsåt eller koppling till främmande makt. Men varför sammanställer och sprider man då hemliga uppgifter? Svaret finns sannolikt i psykologin bakom hemligheter.

"Vill du veta en hemlighet?" Frågan har sannolikt alla någon gång fått. Att delge och dölja information från andra är normalt hos alla människor. Den grundläggande motivationen är social och viljan att tillhöra. Den kan få oss att dölja information av rädsla att bli exkluderade, men också delge hemligheter i syfte att relatera och bli socialt inkluderad. Att avslöja privata tankar och funderingar kan stärka våra sociala band med våra närmsta, och att delge information i en grupp kan göras för att bli en del i gemenskapen och själv få ta del av gruppens information.

Att prata om andra som inte är närvarande, både genom öppen information och hemligheter, är även det normalt i sociala sammanhang. Denna process har ibland beskrivits som "social grooming" av vårt sociala nätverk. Individer som har värdefull information om andra kan öka sin sociala status genom att delge informationen med andra. Eller med ett mer vardagligt begrepp: skvaller.

"Det här får du absolut inte säga till någon" kan vara en mening som paradoxalt ökar risken för att personen avslöjar informationen. Detta då bördan att dölja den blir mer påfrestande än att inte göra det. Att inte känna till information är enkelt (ignorance is bliss). Att avstå att utlämna personlig information är heller inte särskilt påfrestande, i de flesta fall krävs ett aktivt val innan vi avslöjar något privat. Men att tvingas aktivt dölja något blir emotionellt påfrestande och kräver en aktiv självkontroll. Redan Dostoevsky beskrev detta fenomen i en av sina noveller: Om du säger till människor att inte tänka på en vit björn, så är allt de kan tänka på är just det. Den vita björnen lade grunden för fenomenet som psykologiskt kallas *Ironic process theory* och beskriver tendensen att de tankar och handlingar vi försöker undertrycka tvärtom kan bli mer framträdande i vårt tänkande. Om en fiktiv vit björn kan orsaka så mycket stress hos en individ, vad gör då en riktigt stor hemlighet?

Hemligheter vi inte berättar som rör andra är oftast sexuellt relaterade: otrohet, övergrepp, förbjudna förälskelser, fantasier och annan information som kan vara belagda med stigma, eller associerade med skam och rädsla för att bli socialt exkluderad.

Hemligheter vi berättar fast vi inte borde är dåligt beforskat men de mest uppmärksammade fallen rör naturligt ofta (som i det inledande fallet) vad som utgör juridiska övertramp. Att avslöja hemligheter kan också vara ett sätt att skapa mening. Det mänskliga behovet efter att känna koherens och att se ett sammanhang är oerhört stort, därmed viljan att fylla i luckorna.

Att anförtro hemligheter om närstående kan exempelvis vara ett sätt att bättre kunna förstå deras agerande. Samma fenomen kan fungera på ett högre plan: Jag känner till ett hemligt bergrum, men jag vet att jag inte vet allt. Avslöjar jag min pusselbit på nätforumet kan jag få andras pusselbitar och kanske komma lite närmare att förstå en helhet.

”Det är inte roligt att vara hemlig om man inte får tala om det” säger ett gammalt talesätt. Hemligheter kan också vara ett sätt att höja sin egen status. Vi är sociala varelser och kommer alltid i viss omfattning att påverkas av andras omdömen och värderingar. Det är därför vi följer sociala koder och framhäver våra bästa sidor i olika sammanhang. Men med en låg självkänsla kommer ofta ett *överdrivet* beroende av andras omdömen och därmed ett ökat behov att framstå som speciell. En stor börda för den som inte är särskilt speciell. Att veta något andra inte vet kan ge en ego-boost och en maktkänsla. Men det finns ett moment 22. För att definiera det mot andra måste jag ju berätta (eller i minsta fall antyda) just vad de inte vet, och ju mer jag avslöjar desto mindre speciell blir jag.

Exklusiviteten som hemligheter skapar blir även centrala i fall med de som saltat sina meriter eller rena mytomaner. När människor diktar upp falska legender i militära sammanhang är de ofta agent-romantiska och rör det mest hemliga som att de varit hemliga officerare i underrättelsetjänsten eller operatörer i specialförbanden. Det mest hemliga ger högst status och är ofta överrepresenterade i överdrifter eller lögner.

”Take only pictures – leave only footprints” är en grundregel inom Urban Exploring, utforskandet av övergivna och stängda miljöer. Vi har också ett rikt militärhistorisk arv som är värt att utforska. Men i det samhällsläge som råder kan en nyttig påminnelse vara att fokusera på just det *övergivna* och hålla sig borta från aktiva anläggningar och skyddsobjekt. Vissa hemligheter är hemligheter av en anledning.

Författaren är major och försvarsmaktsdoktorand.

God Jul
och
Gott Nytt År
Önskar
Försvarsutbildarna

